

ELS GEGANTS

L'Andrea, en Pere, la Laia, en Martí i en Roc estan a la plaça del seu poble, on se celebra la Festa Major. Tots esperen que comenci la cercavila amb els gegants, uns éssers de proporcions enormes i amb una història que tot seguit us explicarem. Hi ha els gegants del poble (pagesos), els de la capital (dos reis amb els fills) i d'altres vinguts d'arreu. Els músics de tota mena (grallers, flabiolaires, etc.) estan a punt i els geganteres es posen la faixa.

En Pere i en Roc es fan preguntes sobre els gegants i una veu que no saben d'on ve els respon. De sobte, descobreixen qui parla, es tracta del rellotge molt vellet i ple de pols de la plaça. És en Tic-Tac, que ho sap tot dels gegants i el seu món.

En Tic-Tac els fa cinc cèntims del naixement dels gegants: la tradició geganterera de Catalunya ve de fa uns quants segles quan sortien a les processons de Corpus. Però no eren ben bé com ara, sinó que eren homes enfilats enxanques que representaven personatges bíblics gegants. Amb carcassa i talcom els coneixem actualment no van aparèixer fins el 1424, a la processó de Corpus de Barcelona. La geganta va néixer més tard.

Mentre xerren, per la plaça en passen uns de més petits que són alegres iriallers: s'anomenen gegantons i acompanyen els gegants, els diu en Tic-tac. Són per als més petits i no els fan por. En Martí li pregunta pels dos gegants que acaben de sortir a la plaça: un sarraí (Mustafà) i una dama blanca (Elisenda). En Tic-Tac els diu que són els gegants del Pi i que per això la gent canta la cançó en veure'ls. Llavors la Laia s'interessa per la història de la cançó i el rellotge, que ho sap tot, explica que durant la processó de Corpus de 1799 a les Rambles de Barcelona hi participaven els gegants del Pi i els de la Ciutat. Les Rambles estaven en obres; una part pavimentada i l'altra no, i els gegants de la Ciutat van passar per la pavimentada, que semblava un terrat, i els del Pipel camí de terra. I així va sorgir la cançó!

Tot seguit arriba un gegant més alt que cap altre que està a la plaça i que no sembla que representi a cap persona. En Tic-tac els explica que de vegades els gegants no simbolitzen persones, sinó coses estrafolàries perquè és un estri popular o el distintiu del poble o del barri.

La festa continua i en Martí veu una figura amb el rostre alegre, barretina i un somriure ben gran. És el nan Cu-cut. Els nans acompanyen els gegants, com els capgrossos, i solen cobrir tot el cos, diu en Tic-tac. En aquest precís instant surten a la plaça dos dimonis amb banyes i vestits ben cridaners. En Pere té por, però en Tic-tac els recorda que els gegants només són éssers imaginaris fets de cartró pedra o de fibra de vidre i amb un vestit llarg perquè no es vegi el geganter.

Amb tot això, la Laia s'ha adonat que hi ha gegants que no tenen cavallet i en Tic-tac els explica que n'hi ha de molts tipus. Els de motxilla són els que es porten a l'esquena sense cap recolzament a terra, sense cavallet, només agafats a les espatlles. Sovint són manotes (els que tenen mans i braços que giravolten) i t'has d'apartar si no vols rebre una plantofada gegant. Amb tot, les mans són fetes d'escuma perquè no facin mal si piquen. De manotes n'hi ha pocs i de motxilla encara menys.

Els nens continuen «interrogant» en Tic-tac i ara és l'Andrea qui li pregunta com s'organitzen aquestes trobades. Aquest rellotge té resposta per a tot i els diu que les colles o associacions solen fer intercanvis; es conviden entre colles de pobles diferents. En Martí vol saber si una associació que no té gegants pot organitzar una trobada, i com ho fa. I, és clar, en Tic-tac li respon ràpidament: com que no es pot tornar el favor anant a la seva trobada, se sol pagar les colles. La primera gran trobada va ser el 1902 a Barcelona, després el 1930, a Sabadell, i el 1950, a Terrassa. Al cap d'uns anys se'n va fer una a Tarragona en què cada parella de gegants convidats havia de regalar als amfitrions de la trobada el producte més típic del seu poble. El 1982 es va fer a Matadepera la Primera Trobada Internacional de Gegants, i el 1992, la segona al mateix indret. El 2002 a Solsona es va celebrar el Rècord Guinness de Gegants. Desde 1984 i fins ara cada any se celebren en una ciutat diferent de Catalunya.

Tots estan bocabadats per tot el que sap en Tic-tac i encara volen saber més coses. En Martí comenta que si hi ha trobades internacionals vol dir que no només és una tradició catalana. És clar que no! De gegants n'hi ha arreu del món. No tots ballen, alguns només passegen. Hi ha gegants molt més alts que els nostres i que els porten més d'una persona o van amb rodes, li diu el rellotge.

Llavors la Laia es fixa que, en passar pel seu costat, els gegants fan una reverència, i vol saber per què. Doncs, perquè aquí hi ha l'estàtua del patró de la vila. Els gegants tenen moltes normes i s'han de conservar perquè són part de la nostra història, li contesta.

Es fa tard i en Pere fa l'última pregunta sobre qui conserva els gegants. En Tic-tac diu que d'això se n'encarreguen les colles geganteres, agrupacions i coordinadores que fan les trobades; a més, ajuden a les colles i recuperen figures perdudes. És una tradició centenària que cal preservar només per poder veure el somriure dels nens.

És l'hora de dinar. Els nens s'acomiaden d'en Tic-tac fins l'any vinent!

XXXII CONCURS DE DIBUIX ESCOLAR

UnnimCaixa

Unnim

BBVA